

Scenariusz szkolny – Wystawa „Czarna Sztuka”

Cel główny:

- Rozwijanie kreatywności i wrażliwości artystycznej uczniów.
- Poznanie tradycji górniczych i życia górników.
- Prezentacja prac plastycznych inspirowanych górnictwem w przestrzeni szkolnej.

Cele szczegółowe:

- Uczniowie tworzą prace plastyczne o tematyce górniczej: pejzaże kopalni, portrety górników, maszyny, lampki, narzędzia.
- Poznają historię górnictwa i jego wpływ na kulturę i sztukę lokalną.
- Uczą się estetycznego prezentowania własnych prac w przestrzeni wystawowej.
- Rozwijają umiejętność opowiadania o swoich dziełach i interpretowania prac innych.

Grupa docelowa:

- Uczniowie szkoły podstawowej, klasy 4–8.

Czas trwania:

- Przygotowanie prac: 2–3 tygodnie (lekcje plastyki / zajęcia pozalekcyjne).
- Montaż wystawy: 1–2 dni.
- Otwarcie wystawy i działania towarzyszące: 1–2 godziny.

Materiały i wyposażenie:

- Papier, brystol, kartony, płótno.
- Farby, pastele, kredki, węgiel, tusze.
- Narzędzia do wycinania i klejenia.
- Aparat fotograficzny lub smartfony do dokumentacji prac.
- Tablice, stojaki lub sznurki do prezentacji prac w szkolnych korytarzach lub sali wystawowej.
- Etykiety do podpisania prac (tytuł, autor, technika).
- Multimedia (opcjonalnie: prezentacja multimedialna o górnictwie, muzyka z regionu).

Przebieg wydarzenia

1. Wprowadzenie i inspiracja (lekcja plastyki / godzina wprowadzająca)

- Nauczyciel wprowadza temat wystawy: „Czarna Sztuka – świat górnictwa w sztuce plastycznej”.
- Pokaz slajdów lub krótkie filmy z życia górników, kopalni i maszyn.

- Dyskusja: co kojarzy się z górnictwem, jakie emocje wywołuje praca górnika, jak można przedstawić te elementy w sztuce.
 - Prezentacja różnych technik plastycznych: rysunek węglem, pastelami, akwarela, kolaż, grafika cyfrowa.
-

2. Tworzenie prac (lekcje plastyki / zajęcia pozalekcyjne, 2–3 tygodnie)

- Uczniowie wybierają temat pracy:
 - Pejzaże kopalni – podziemne i nadziemne widoki.
 - Portrety górników – sylwetki, emocje, postawy.
 - Maszyny i narzędzia górnicze – lampki, kilofy, wózki.
 - Wykorzystanie różnych technik plastycznych – klasyczne i eksperymentalne.
 - Uczniowie notują krótki opis pracy: inspiracja, historia, użyte materiały.
-

3. Montaż wystawy (1–2 dni)

- Wyznaczenie przestrzeni wystawowej: korytarz, sala gimnastyczna lub świetlica.
 - Uczniowie wspólnie z nauczycielami przygotowują ekspozycję:
 - Porządek i logika prezentacji: np. od pejzaży, przez portrety, do maszyn i narzędzi.
 - Przygotowanie etykiet z informacjami o pracy i autorze.
 - Dekoracje tematyczne: repliki lamp górniczych, węgiel dekoracyjny, elementy industrialne.
-

4. Otwarcie wystawy (1–2 godziny)

- Nauczyciel lub dyrektor wita gości: uczniów, nauczycieli, rodziców.
 - Krótka prezentacja multimedialna o historii górnictwa w regionie (opcjonalnie).
 - Uczniowie prezentują swoje prace i opowiadają o inspiracji.
 - Zwiedzanie wystawy przez inne klasy i gości.
-

5. Działania towarzyszące

- **Warsztaty plastyczne dla odwiedzających:** mini zajęcia „Zrób własną lampkę górniczą z papieru” lub „Portret górnika węglem”.
- **Karta pracy dla zwiedzających:** opis, które prace zrobiły na nich największe wrażenie i dlaczego.

- **Fotorelacja i dokumentacja wystawy:** zdjęcia uczniów przy pracach, przygotowanie krótkiego filmu lub gazetki szkolnej.
-

6. Podsumowanie i refleksja

- Dyskusja klasowa lub grupowa:
 - Czego dowiedzieliśmy się o pracy górników?
 - Jak sztuka pomaga zrozumieć trud i codzienność ludzi?
 - Co było dla nas największą inspiracją przy tworzeniu prac?
 - Możliwość wystawienia prac online lub w lokalnym domu kultury.
-

Uwagi organizacyjne

- Zapewnić bezpieczeństwo przy korzystaniu z narzędzi plastycznych.
- Zachęcać uczniów do korzystania z różnych technik i eksperymentowania.
- Można włączyć elementy historyczne i regionalne, aby uczniowie lepiej zrozumieli znaczenie górnictwa.

